

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Agnieszka Dziemianowicz-Bąk

BM-II.059.1.346.2026

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 17304 Pana Posła Bartłomieja Wróblewskiego, w sprawie „zabezpieczenia interesów Polaków przy wjeździe cudzoziemców do Polski”, przekazaną przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Obowiązek sprawdzenia przez pracodawcę, czy osoba ubiegająca się o pracę lub świadcząca ją była karana dotyczy tylko przypadków, w których praca może być wykonywana wyłącznie przez osoby niekarane. Nie ma takiego obowiązku, gdy niekaralność nie jest warunkiem powierzenia i wykonywania pracy.

Nałożenie na wszystkich pracodawców obowiązku sprawdzania, czy cudzoziemiec ubiegający się o pracę lub ją świadczący był karany, wymagałoby wprowadzenia generalnego zakazu zatrudnienia karanych cudzoziemców lub ogólnie osób karanych bez względu na to, czy są obywatelami RP, czy nie. Z treści interpelacji wynika ponadto, że chodziłoby również o kary nakładane w państwach pochodzenia obcokrajowców na podstawie obowiązujących tam przepisów prawa, nie wyłączając kar orzekanych przez organy niebędące sądem niezależnym i niezawisłym oraz kar za czyny, które nie są przestępstwami w świetle prawa polskiego.

Art. 37 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej stanowi, że spod prawa obowiązującego osoby i podmioty znajdujące się pod władzą Rzeczypospolitej Polskiej można wyłączyć cudzoziemców, ale tylko, jeśli jest to w demokratycznym państwie prawa konieczne dla zapewnienia jego bezpieczeństwa, utrzymania porządku publicznego, bądź ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej albo wolności i praw innych osób, o czym stanowi art. 31 ust. 3 Konstytucji. Zakaz zatrudniania cudzoziemców ukaranych za dowolne przestępstwo w dowolnym państwie naruszałoby zatem zakaz dyskryminacji, o którym mowa w art. 32 Konstytucji.

Odnośnie do obowiązku weryfikowania niekaralności osoby ubiegającej się o pracę lub świadczącej pracę informuję, że zgodnie z art. 22¹ i art. 22^{1a} ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy¹ pracodawca powinien żądać od osoby ubiegającej się o zatrudnienie lub od pracownika podania innych danych osobowych, niż wyraźnie określone w przepisach Kodeksu pracy (w tym danych w kwestii karalności) tylko wtedy, gdy jest to niezbędne do zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa.

Zgodnie z przepisami art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 24 maja 2000 r. o Krajowym Rejestrze Karnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 276, z późn. zm.) pracodawcom przysługuje również prawo do uzyskania informacji o osobach, których dane osobowe zgromadzone zostały w KRK, jednak tylko w zakresie niezbędnym dla zatrudnienia pracownika, w stosunku do którego z przepisów ustawy wynika wymóg niekaralności, korzystania z pełni praw publicznych, a także ustalenia uprawnienia do zajmowania określonego stanowiska, wykonywania

¹ (Dz. U. z 2025 r. poz. 277, z późn. zm.).

określonego zawodu lub prowadzenia określonej działalności gospodarczej. Prawo to przysługuje również osobom prawnym, a także jednostkom organizacyjnym niebędącym osobami prawnymi, którym ustawa przyznaje zdolność prawną – w przypadkach, w których z przepisów wynika wymóg niekaralności dotyczący członków ich organów, wspólników lub prokurentów.

Wymóg niekaralności przewidują, w różnym zakresie, ustawy regulujące wykonywanie określonych zawodów lub zadań, zajmowanie określonych stanowisk, pełnienie określonych funkcji. Niektóre z tych aktów ustanawiają wymóg niekaralności za jakiegokolwiek przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, inne za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe, jeszcze inne – za konkretne typy przestępstw.

Szczególnie rozbudowane przepisy dotyczące weryfikacji niekaralności zawiera ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2026 r. poz. 110, z późn. zm.). Art. 21 tego aktu określa obowiązki osoby, z którą ma być nawiązany stosunek pracy lub która ma być dopuszczona do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich bądź z opieką nad nimi, a także obowiązki pracodawcy lub innego organizatora takiej działalności. Osoba, z którą ma zostać nawiązany stosunek pracy lub która ma być na innej podstawie dopuszczona do wspomnianej działalności, powinna przedstawić informację uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, pochodzącą z Krajowego Rejestru Karnego, Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym, a także z rejestrów karnych państwa, którego jest obywatelem oraz państw, w których zamieszkiwała w ciągu ostatnich 20 lat.

Co do działań zmierzających do rozszerzenia katalogu zawodów, których wykonywanie musi wiązać się z nieposiadaniem wyroków za poszczególne przestępstwa, informuję, że takie inicjatywy mogą być podejmowane w ramach odpowiednich działów administracji rządowej.

Weryfikowanie przez pracodawców niekaralności cudzoziemców jest uzasadnione, jeśli wykonywanie określonego zawodu lub działalności wymaga niekaralności i nie jest zastrzeżone dla obywateli polskich.

Dodatkowo informuję, że zgodnie z przepisami art. 13 ust. 1 pkt 2 lit. b, art. 65 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej prawomocne skazanie cudzoziemca za przestępstwo określone w art. 270, art. 271, art. 272, art. 273 lub art. 275 Kodeksu karnego jest okolicznością uzasadniającą odmowę wydania zezwolenia na pracę lub wpisania oświadczenia o powierzeniu pracy cudzoziemcowi do ewidencji oświadczeń. Zgodnie z art. 75 ust. 3 pkt 2 wskazanej ustawy organ prowadzący postępowanie w sprawie zezwolenia na pracę lub oświadczenia o powierzeniu pracy cudzoziemcowi pozyskuje informacje na ten temat z Krajowego Rejestru Karnego.

Z wyrazami szacunku

Agnieszka Dziemianowicz-Bąk
Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/